

ПЕРЕКЛАД СКЛАДНИХ ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Казанцева С. С.

Науковий керівник – ст. викл. Сергієва А. В.

Харківський національний університет радіоелектроніки

(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. українознавства, тел. (057) 702-14-98)

Проблеми термінології знаходяться сьогодні в колі найактуальніших питань лінгвістики. Адже термінологічні одиниці належать до того шару лексики, який посідає значне місце в загальнонаціональному словнику будь-якої мови, розвивається стрімкими темпами та користується підвищеним попитом серед фахівців будь-якої галузі суспільного життя.

Основу сучасної української термінології було закладено в процесі формування та розвитку наукового стилю ще у XVIII столітті. Термінологічне планування в Україні розпочало свою історію на початку XX століття, після скасування Емського указу. У Галичині перші словники з'явилися вже в другій половині минулого століття. Серед перших українських лексикографів, яких можна по праву вважати фундаторами української термінології, слід назвати І. Гавришкевича, І. Верхратського, О. Роговича та деяких інших.

Відмінною рисою нашого часу є те, що нарешті після багатьох років утисків українська мова зайняла відповідне місце в усіх сферах життєдіяльності, і зокрема у науковій галузі. На сьогодні в Україні є кілька термінологічних центрів, основні з яких знаходяться у Харкові, Києві та Львові. Сучасні українські термінологи глибше, ніж їх попередники, розробляють теорію терміна як мовного знака, теорію термінології як підсистеми загальнолітературної мови.

Одне із найважливіших завдань – забезпечення процесу навчання перекладачів посібниками, зміст, структура та система вправ яких відповідала б новітнім вимогам. Ось чому сьогодні відбувається активне створення нових підручників та навчальних посібників, що задовольняють сучасні потреби фахівців у галузі викладання іноземних мов. Значним теоретичним і практичним внеском є впровадження в навчальний процес підручників і посібників, розроблених науковцями закладів вищої освіти.

Інтенсивний розвиток науково-технічної термінології робить нагальною потребу не просто у висококваліфікованих спеціалістах в різних галузях науки і техніки, а в спеціалістах, які б поєднували в собі фахові технічні знання зі знаннями іноземної мови. Майбутні фахівці повинні набути навичок практичного оволодіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, обумовленої професійними проблемами;

одержування новітньої фахової інформації через іноземні джерела; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної, загальноекономічної та фахової тематики.

Проблема вивчення термінологічної лексики студентами технічних спеціальностей є актуальною в сучасній методичній науці. Навчальні дисципліни «Термінознавство» і «Теорія та практика перекладу» мають на меті забезпечення ґрунтовних знань з іноземної мови в галузі науково-технічного перекладу, вивчення спеціальної, фахової лексики, її функціонування, використання, способи її семантизації у спеціальних текстах, методи і прийоми перекладу нової лексики і подальше опрацювання лексичних одиниць з метою вживання в усному і писемному мовленні.

Особливості перекладу термінів в науково-технічній літературі ґрунтовно опрацьовані і викладені в наукових розробках вітчизняних і зарубіжних учених. Серед сучасних провідних фахівців з питань термінознавства можна виділити О. С. Ахманову, Т. А. Знаменну, В. І. Карабана, Т. Р. Кияка, М. І. Мостового.

Сучасна освіта надає ґрунтовні знання для перекладу технічної та науково-технічної літератури, наприклад у сфері комп'ютерної інженерії, інформаційної безпеки, захисту програмного забезпечення.

Існує багато дослідницьких робіт стосовно перекладу технічної та наукової термінології, але недостатньо розкрито проблему перекладу специфічної термінології. Для подолання певних труднощів у перекладі комп'ютерної термінології, зокрема в галузі інформаційної безпеки, доцільно розробити систему правил і методичних рекомендацій, які могли б допомогти перекладати терміни-словосполучення різної структури.

Таким чином, метою навчання іноземної мови майбутніх інженерів є формування необхідної перекладної компетенції в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах, розвиток комунікативних здібностей, мовленнєво-творчої діяльності іноземною мовою та підвищення загальної культури студента.

Література

1. Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2010. 232 с.
2. Алимов В. В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации: учеб. пособие. М.: Академия, 2004. 58 с.
3. Павлов В. М. Перспективи комп'ютеризації науково-технічної термінології. *Проблеми української науково-технічної термінології: міжнародна наук. конференція*. Львів, 1993. С. 302–304.